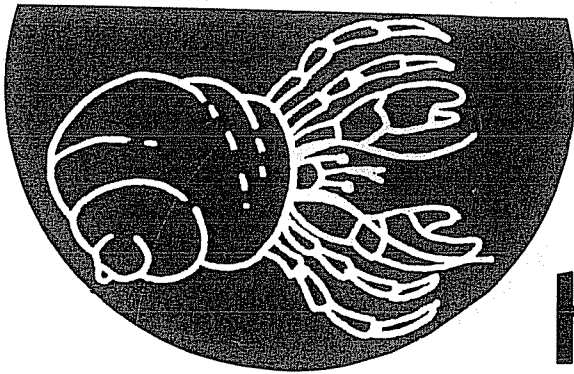

leerling:

groep:

maatwerk blauw

onderdeel 1

het koraalrif

blok 11

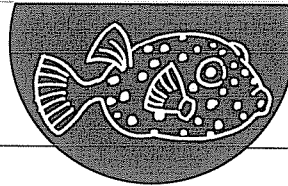
heremietkreeft

automatiseren van de tafels van 0 t/m 7 en 10

handleiding en antwoorden

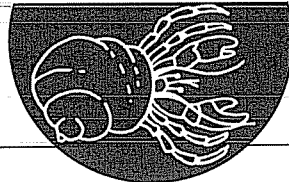
computerprogramma

heremietkreeft 11: tafels van 2, 3, 4, 5, 6, 7, en 10 (door elkaar)

U vraagt de kinderen telkens hoe ze het hebben uitgerekend. Hebben ze geteld met sprongen van 7? Hebben ze de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie toegepast? De keersommen staan hier handig in een rijtje onder elkaar, zodat u de kinderen goed kunt wijzen op de relatie tussen de verschillende keersommen.

Wanneer de kinderen de keersommen van de tafel van 7 al enigszins geautomatiseerd beheersen, zet u de keersommen in willekeurige volgorde op een kaartje en laat u de kinderen daarmee oefenen. Na verloop van tijd gaat u na welke sommen al beheerst worden en welke nog problemen opleveren; aan deze laatste sommen besteedt u de komende periode extra aandacht.

Blok 11: Automatisering van de tafels van vermenigvuldiging van 0 tot en met 7 en 10

Doelen

- Automatisering van de tafels van 0 tot en met 7 en 10.
- Toepassen bij de tafels van 0 tot en met 7 en 10: de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie en de omkeerstrategie.

Materiaal

- Werkblad 59 tot en met 64.
- Flitskaarten van de tafels van 0 tot en met 7 en 10 (zie de introductie).
- Een zelfgemaakte 'rekenmachine' (zie het begeleid oefenen).
- Dobbelstenen.
- Fiches, blokjes o.i.d.
- Computer: oefening 11 (Tafels van 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 10 door elkaar).

Even herhalen

De herhalingsstof bij dit blok is weer een onderdeel van het rekenen tot en met 100. Deze keer moeten de kinderen steeds het verschil bepalen tussen twee getallen of twee sommen. U kunt de opgaven weer prima in een geldcontext aanbieden. Voorbeelden:

- 'Ik heb 57 euro en mijn broer heeft 62 euro. Hoeveel euro heeft hij meer?'
- 'Ik heb 68 euro en mijn zus heeft 73 euro. Hoeveel euro heb ik minder?'

Daarna geeft u soortgelijke opgaven, maar dan met sommen in plaats van enkele getallen:

- 'Wat is minder: $50 - 45$ of $40 - 36$?' (Of met geldcontext: 'Ik heb 50 euro en koop een broek van 45 euro. Mijn zus heeft 40 euro en koopt een trui van 36 euro. Wie houdt er minder geld over?')
- 'Wat is meer: $20 + 30$ of $35 + 20$?'

Schriftelijke oefeningen van deze aard vindt u bij opgave 1 van de meeste werkbladen.

Introductie

Flitskaarten

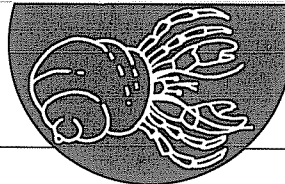
U schrijft elke keersom van de tafels van 0 tot en met 7 en 10 op een afzonderlijk kaartje, waarbij de som zelf op de ene kant komt te staan (bijvoorbeeld 2×7) en de uitkomst op de andere kant (14). Met deze kaarten gaat u na hoe goed en vlot de kinderen de tafels van 0 tot en met 7 en 10 al beheersen. U houdt een kaart omhoog, met de som-zijde naar de kinderen toe, en geeft een kind de beurt om de uitkomst van de keersom te noemen. Zodra het kind antwoord heeft gegeven, draait u de kaart om, zodat de kinderen kunnen zien of het goede antwoord is gegeven.

Als de kinderen de keersom uit hun hoofd kennen en een direct antwoord kunnen geven, zal dat slechts 2 à 3 seconden duren. Leiden ze het antwoord af van een andere keersom (met behulp van bijvoorbeeld de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie), dan zal het antwoord tussen de 3 en 7 seconden op zich laten wachten. Vanzelfsprekend stimuleert u de kinderen om zo snel mogelijk een antwoord te geven, zodat u de kaarten als het ware 'flitsend' kunt omdraaien.

Als u het gebruik van steunsommen en strategieën wilt oefenen, kunt u de kaarten in een bepaalde volgorde aanbieden. Bijvoorbeeld:

- eerst $1 \times \dots$, dan $2 \times \dots$ en daarna $3 \times \dots$, of
- eerst $5 \times \dots$ en daarna $6 \times \dots$, of
- eerst $10 \times \dots$ en daarna $5 \times \dots$

Na verloop van tijd laat u de kinderen in tweetallen om de beurt zelf met de flitskaarten aan de slag gaan. Het ene kind houdt steeds een kaart omhoog, met de som-zijde naar het andere kind toe, en

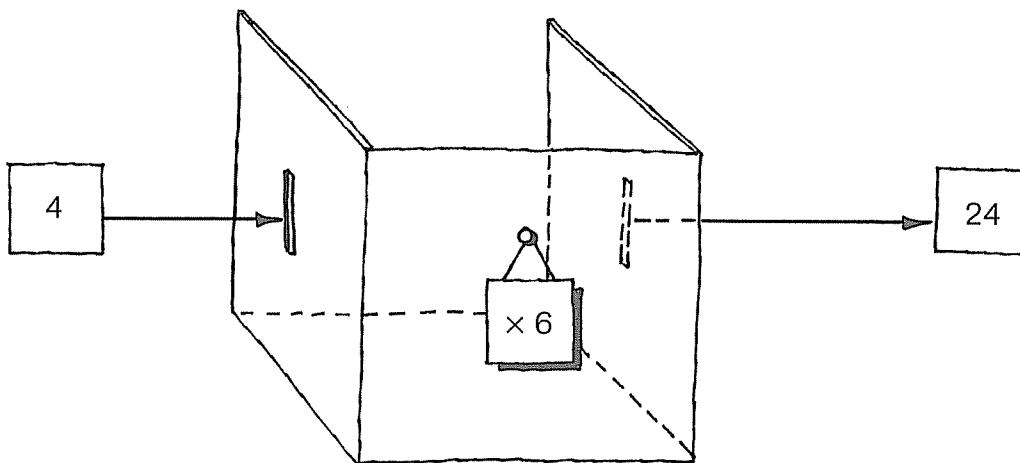
dat andere kind geeft het antwoord en krijgt daarna de achterkant van de kaart met het goede antwoord te zien. Heeft het kind het goede antwoord gegeven, dan komt de kaart op een stapeltje van de goede antwoorden. Is zijn antwoord fout, dan gaat de kaart op een stapeltje met keersommen waarmee het kind daarna (of een andere keer) nog eens gaat 'flitsen'. Let erop dat de kinderen er wel de vaart in houden.

Begeleid oefenen

Bij het automatiseren van de tafels gaat het erom dat de kinderen de keersommen 'uit het hoofd leren', zodat ze van elke keersom snel het antwoord weten. Het oefenen hiermee kan heel goed mondeling, met relatief korte en afwisselende oefensituaties. Hieronder vindt u enkele voorbeelden.

De 'rekenmachine'

Op tafel staat een grote doos zonder bovenkant en achterkant. Aan beide zijanten is een gleuf gemaakt waar een getalkaartje doorheen kan. Aan de voorkant zit een punaise of een haakje waaraan een kaartje kan hangen.

Deze 'rekenmachine' wordt door drie kinderen bediend: een van de kinderen gaat achter de doos zitten, de andere twee aan de zijanten. U bepaalt welke tafel u wilt oefenen, bijvoorbeeld de tafel van 6, en hangt dan een kaartje met ' $\times 6$ ' aan de voorkant van de doos. Het kind links van de doos geeft u tien kaartjes, met daarop de getallen 1 tot en met 10, en het kind achter de doos krijgt van u de tien kaartjes met daarop de tien uitkomsten van de tafel die u hebt gekozen.

Het kind aan de linkerkant stopt dan een kaartje in de gleuf, waarbij het getal goed zichtbaar is voor iedereen. Het kind achter de doos zoekt snel het bijbehorende antwoordkaartje en steekt dat door de rechter gleuf naar buiten. Het kind rechts van de doos pakt het kaartje aan en laat het zien aan de andere kinderen.

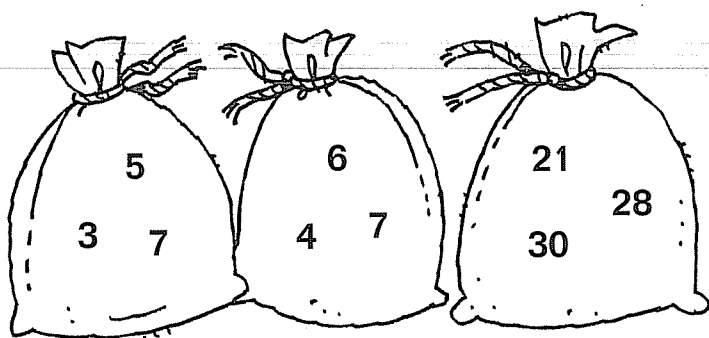
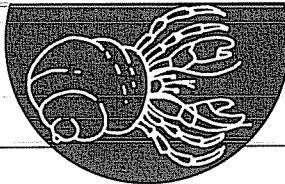
Zodra het kind links van de doos zijn getalkaartje laat zien, gaan de overige kinderen ook zelf de keersom uitrekenen. Daag hen uit om dat sneller te doen dan de 'rekenmachine'. Dat kunnen ze bijvoorbeeld proberen door het antwoord zo snel mogelijk op een blaadje te schrijven en dat blaadje vervolgens in de lucht te steken. Samen met de kinderen controleert u dan of de 'rekenmachine' het goede antwoord heeft gegeven.

Als de kinderen met de automatisering gevorderd zijn tot bijvoorbeeld de tafel van 6, kunt u ook meteen de omkeertafels daarvan aan de orde stellen. U zorgt er dan bijvoorbeeld voor dat direct na de som 6×5 de som 5×6 aan bod komt.

Grabbelen

U tekent op het bord drie zakken met in elke zak drie getallen en vraagt: 'Haal uit elke zak één getal en maak daarmee een keersom van de tafel van 0 tot en met 7 of 10. Met welke getallen lukt dat?'

U gebruikt bijvoorbeeld de volgende getallen:

Met de getallen laten zich deze keersommen maken (op basis van deze sommen hebt u van tevoren de getallen in de zakken geselecteerd):

$$3 \times 7 = 21$$

$$5 \times 6 = 30$$

$$7 \times 4 = 28$$

Drie op een rij

De kinderen tekenen op een blaadje papier een rooster van 3 bij 3 vakjes. In dit rooster schrijven ze negen getallen. U geeft aan uit welke getallen ze daarbij mogen kiezen, afhankelijk van de tafels die u met hen wilt oefenen, bijvoorbeeld: 'Schrijf negen antwoorden op van de tafels van 5, 6 en 7.'

Elk kind maakt dus een eigen selectie, bijvoorbeeld:

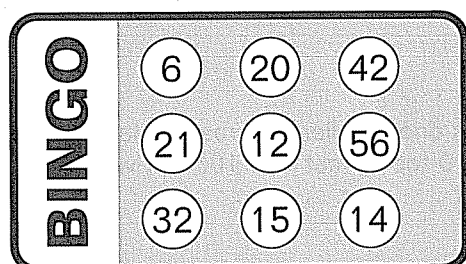
28	50	30
14	42	20
12	49	70

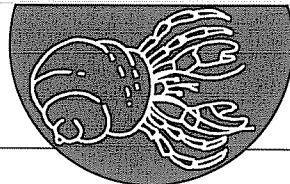
U neemt uit een stapel met somkaartjes (met keersommen van de tafels die u hebt geselecteerd, hier 5, 6 en 7) een willekeurige som (zonder uitkomst), leest die voor en laat hem – als het nog nodig is – aan de kinderen zien. Als een kind het antwoord van een keersom op zijn rooster ziet, omcirkelt het dat getal. Wie het eerst drie cirkels op een rij heeft (verticaal, horizontaal of diagonaal) heeft gewonnen. U kunt aan de hand van de somkaartjes controleren of de winnaar geen fouten heeft gemaakt.

Als alternatief kunt u een groter rooster nemen, bijvoorbeeld van 4 bij 4 vakjes, zodat er plek is voor meer antwoorden. Ook kunt u afspreken dat bijvoorbeeld alleen een horizontale rij als echte rij geldt. Als somkaartjes kunt u de flitskaartjes van de introductie gebruiken.

Het bingospel

Dit spel heeft veel weg van 'Drie op een rij'. De kinderen tekenen een bingokaart met negen vakjes of rondjes, waarin ze evenzoveel getallen schrijven. U geeft aan uit welke getallen ze daarbij mogen kiezen, afhankelijk van de tafels die u met hen wilt oefenen, bijvoorbeeld: 'Schrijf negen antwoorden op van de tafels van 3, 4 en 7.' Een verschil met 'Drie op een rij' is dat de kinderen nu hetzelfde getal meer dan een keer mogen nemen. Elk kind maakt weer een eigen selectie, bijvoorbeeld:

U neemt uit een stapel met somkaartjes (met keersommen van de tafels die u hebt geselecteerd, hier 3, 4 en 7) een willekeurige som (zonder uitkomst), leest die voor en laat hem – als het nog nodig is – aan de kinderen zien. Als het kind het antwoord op zijn bingokaart ziet, dan streept het dat getal door. Als het getal er meerdere keren staat, mag het kind het slechts één keer doorstrepen. Wie het eerst al zijn getallen heeft doorgestreept is de winnaar. U kunt aan de hand van de somkaartjes controleren of de winnaar geen fouten heeft gemaakt.

Dobbelsteen-bingo

Dit is een spel voor twee kinderen. Ze hebben daarvoor nodig: twee dobbelstenen en één vel papier (of een kopie van de bingokaart hieronder). Op dit papier noteren de kinderen de volgende getallen (uitkomsten van alle keersommen die je met de getallen 1 tot en met 6 kunt maken):

DOBBELSTEEN BINGO	12	2	10	15	5	20
	6	30	24	4	8	12
	1	10	4	12	8	2
	9	18	3	15	6	16
	6	20	24	12	4	6
	36	5	18	3	30	25

De kinderen gooien eerst elk een keer met één dobbelsteen. Degene die het hoogst gooit, mag beginnen. Deze speler gooit met de twee dobbelstenen en maakt een keersom met de getallen die hij daarbij krijgt. Hij gooit bijvoorbeeld 3 en 4 en maakt dan de keersom $3 \times 4 = 12$. Dan zet hij op het vel papier een rondje om het getal 12.

Daarna is het andere kind aan de beurt. Deze speler doet hetzelfde, maar zet in plaats van een rondje een vierkantje om het getal van zijn keersom.

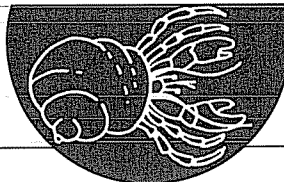
Zo wisselen de twee spelers steeds van beurt. Wanneer een speler een keersom maakt waarvan de uitkomst niet meer 'vrij' (dat wil zeggen zonder rondje of vierkantje eromheen) op het papier staat, gaat de beurt naar de ander.

De kinderen gaan door tot om alle getallen op het papier een rondje of een vierkantje staat. Winnaar is degene die de meeste rondjes of vierkantjes heeft.

Tafeldictee

Om de automatisering van de keersommen te bevorderen, kunt u verschillende soorten 'tafel dictees' afnemen:

- U dicteert in willekeurige volgorde en in een steeds hoger tempo verschillende keersommen, en de kinderen schrijven steeds alleen de antwoorden op. Door de kinderen niet veel tijd te geven

voor het opschrijven van de antwoorden dwingt u hen af te zien van tellen. Moedig de kinderen aan om, als ze het antwoord niet weten, te raden; vaak blijkt het antwoord dan toch goed te zijn. Als ze het antwoord echt niet weten, mogen ze een streepje zetten. Na afloop telt u snel het aantal goede antwoorden. Eventuele keersommen waarbij de kinderen nog steeds veel foute antwoorden geven, laat u de volgende dag terugkomen.

- U dicteert bijvoorbeeld tien keersommen en de kinderen schrijven alleen het antwoord op. Daarna laat u de kinderen elkaars antwoorden nakijken. Dit kunt u meerdere malen herhalen.
- U spreekt van tevoren een bepaalde tafel af en noemt getallen op die uitkomsten zijn van keersommen van die tafel. De kinderen schrijven steeds de bijbehorende keersom op.
- Kinderen kunnen de als eerste en als derde genoemde dictees ook bij elkaar afnemen. Laat hen dat in tweetallen doen: het ene kind neemt dan de rol van leerkracht over. Spreek met de kinderen af wanneer ze de rollen wisselen, bijvoorbeeld steeds na vijf sommen.

Zelfstandig oefenen

Computerprogramma

In plaats van de werkbladen te maken, kunnen de kinderen ook met het computerprogramma werken. Bij dit blok hoort oefening 11 (Tafels van 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 10 door elkaar).

Werkblad 59

Opgave 2: De kinderen kleuren de vakjes waar uitkomsten van keersommen van de tafels van 5 en 6 in staan.

Opgave 3: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze gebruikgemaakt van de verdubbel-/halveerstrategie en de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie?

Opgave 4: De kinderen kleuren het vakje met de keersom waarvan de uitkomst het hoogst is.

Werkblad 60

Opgave 2: De kinderen trekken een lijn tussen de vliegtuigen met keersommen en de bijpassende kaartjes met uitkomsten.

Opgave 3: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze gebruikgemaakt van de verdubbel-/halveerstrategie en de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie?

Werkblad 61

Opgave 2: Bij deze puzzel is aan elke uitkomst van een keersom een letter gekoppeld. Als de kinderen alles goed invullen, krijgen ze een zinnetje te zien.

Opgave 3: Als deze aanvulsommen problemen opleveren, gaat u eerst samen met de kinderen na bij welke tafel de keersommen horen.

Werkblad 62

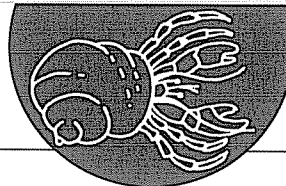
Opgave 2 en 3: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze gebruikgemaakt van de verdubbel-/halveerstrategie en de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie?

Werkblad 63

Opgave 2 en 3: U geeft de kinderen bij elke opgave 1 minuut de tijd om zoveel mogelijk keersommen te maken. Daarna gaat u na hoever de verschillende kinderen zijn gekomen en welke sommen ze al gemakkelijk vinden en welke nog moeilijk.

Werkblad 64

In de vakjes die ingekleurd moeten worden, staan keersommen van de tafels van 0, 2 tot en met 7 en 10. Besteed bij de nabespreking speciale aandacht aan de keersommen van de tafel van 0.

Aanvullende instructie**Handig rekenen**

Indien nodig kunt u de kinderen enkele oefeningen opgeven waarbij u nog eens speciale aandacht besteedt aan de oplossingsstrategie.

Laat de kinderen de tweede som oplossen met behulp van de eerste:

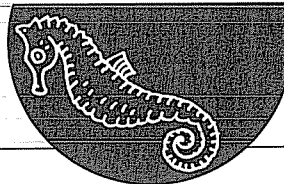
$10 \times 6 = 60$	$5 \times 7 = 35$	$2 \times 4 = 8$
$9 \times 6 = \dots$	$6 \times 7 = \dots$	$4 \times 4 = \dots$

Wijs de kinderen op de handige strategieën die ze hier kunnen toepassen: de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie en de verdubbel-/halveerstrategie.

Oefenen van de tafels

U schrijft de uitkomst van een van de keersommen van bijvoorbeeld de tafel van 7 op het bord, bijvoorbeeld 35, en vraagt de kinderen welke keersom erbij hoort. Wanneer een kind de goede keersom weet, mag het een fiche o.i.d. pakken. Dit herhaalt u met andere uitkomsten van keersommen van de tafel van 7, totdat u ze allemaal hebt gehad. (In plaats van de uitkomsten op het bord te schrijven, kunt u ze ook (in willekeurige volgorde) op een blaadje of kaartje schrijven dat u aan de kinderen uitdeelt.)

Zijn er kinderen die tien fiches hebben verzameld? U vraagt na welke keersommen de kinderen nog lastig vonden. Elk kind schrijft de keersommen die het nog niet goed kent op een kaartje om later verder mee te oefenen.

Blok 12: Aanleren van de tafel van vermenigvuldiging van 8**Doelen**

- Introductie van de tafel van 8.
- Ontwikkelen en toepassen bij de tafel van 8: de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie en de omkeerstrategie.
- Eerste aanzet tot automatisering van de tafel van 8.

Materiaal

- Werkblad 65 tot en met 68.
- 10 bundels met 8 potloden of 10 andere voorwerpen die uit 8 onderdelen bestaan, zoals dozen met 8 kaarsen, waxinelichtjes, bonbons, glazen, enzovoort (zie de introductie).
- 10 kaarten met 8 sterretjes o.i.d. (zie de aanvullende instructie).
- Fiches o.i.d.
- Computer: oefening 12 (Tafel van 8).

Even herhalen

Bij dit blok herhaalt u opnieuw het optellen en aftrekken tot en met 100. U start steeds met een som waarbij tientallen bij elkaar worden opgeteld respectievelijk van elkaar worden afgetrokken. Daarna biedt u sommen aan die heel veel op die eerste som lijken (familiesommen). Het is de bedoeling dat de kinderen die sommen door middel van handig rekenen oplossen, namelijk door gebruik te maken van de eerder aangeboden 'gemakkelijke' som. U geeft de opgaven eerst weer in een geldcontext. Voorbeelden:

- De eerste, 'gemakkelijke' som: 'Ik heb 30 euro in mijn portemonnee en ik krijg er nog 40 euro bij. Hoeveel euro heb ik dan?' En dan de daarvan afgeleide, 'moeilijkere' sommen: 'Ik heb 30 euro in mijn portemonnee, maar ik krijg er maar 38 euro bij. Hoeveel euro heb ik dan?' En: 'Ik heb maar 28 euro in mijn portemonnee en ik krijg er nog 38 euro bij. Hoeveel euro heb ik dan?'
- Hetzelfde met aftreksommen: eerst 'Ik heb 70 euro in mijn portemonnee en ik koop een paar rollerskates voor 40 euro. Hoeveel euro houd ik over?' en dan 'Ik heb 70 euro in mijn portemonnee en ik koop een paar rollerskates die maar 38 euro kosten. Hoeveel euro houd ik over?'

Vervolgens biedt u dit type sommen zonder context aan:

$$\begin{array}{ll} 30 + 50 = & 90 - 60 = \\ 30 + 39 = & 90 - 59 = \\ 28 + 39 = & 90 - 57 = \end{array}$$

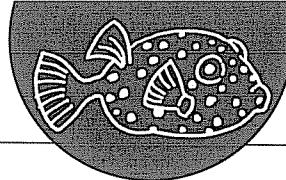
Hierbij is het belangrijk dat de kinderen zien dat het bij de tweede en volgende sommen steeds om een of twee of ... minder gaat.

Tot slot geeft u de kinderen de opdracht om zelf optel- of aftreksommen te maken. U geeft dan alleen de uitkomst: 'Maak eens een optelsom en een aftreksom met als uitkomst 18. Bijvoorbeeld $9 + 9 = 18$ en $28 - 10 = 18$.'

Schriftelijke oefeningen van deze aard ziet u bij opgave 1 van de meeste werkbladen.

Introductie

U bindt een elastiekje of touwtje om 8 potloden (of stiften) en maakt zo nog 9 andere bundels van 8 potloden. Die 10 bundels legt u, goed zichtbaar voor de kinderen, neer op tafel. U legt één bundel apart en houdt die even omhoog, zodat de kinderen de 8 potloden goed kunnen zien. Dan vraagt u aan de kinderen hoeveel potloden er in die bundel zitten. (8) U legt een andere bundel potloden bij de eerste bundel en vraagt: 'Hoeveel potloden zitten er in deze 2 bundels samen?' ($8 + 8 = 16$)

Werkblad 55**Opgave 1**

$2 \times 7 = 14$

$3 \times 7 = 21$

$1 \times 7 = 7$

$4 \times 7 = 28$

Opgave 2

$3 \times 7 = 21$

$6 \times 7 = 42$

$9 \times 7 = 63$

Opgave 3

$5 \times 7 = 35$

$4 \times 7 = 28$

$8 \times 7 = 56$

$7 \times 7 = 49$

Werkblad 56**Opgave 1**

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk.

Opgave 2

$10 \times 7 = 70$

$5 \times 7 = 35$

$3 \times 7 = 21$

Opgave 3

$1 \times 7 = 7$

1 jas: 7 knopen

$2 \times 7 = 14$

2 jassen: 14 knopen

$3 \times 7 = 21$

3 jassen: 21 knopen

$4 \times 7 = 28$

4 jassen: 28 knopen

$5 \times 7 = 35$

5 jassen: 35 knopen

$6 \times 7 = 42$

6 jassen: 42 knopen

$7 \times 7 = 49$

7 jassen: 49 knopen

$8 \times 7 = 56$

8 jassen: 56 knopen

$9 \times 7 = 63$

9 jassen: 63 knopen

$10 \times 7 = 70$

10 jassen: 70 knopen

Werkblad 57**Opgave 1**

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk.

Opgave 2

$5 \times 7 = 35$

$6 \times 7 = 42$

$8 \times 7 = 56$

$9 \times 7 = 63$

Opgave 3

$5 \times 7 = 35$

$6 \times 7 = 42$

$9 \times 7 = 63$

$10 \times 7 = 70$

$2 \times 7 = 14$

$4 \times 7 = 28$

$8 \times 7 = 56$

$2 \times 7 = 14$

$3 \times 7 = 21$

$6 \times 7 = 42$

Opgave 4

$70 \quad 14 \quad 14 \quad 35$

$63 \quad 21 \quad 28 \quad 42$

$35 \quad 42 \quad 56 \quad 49$

$14 \quad 49 \quad 63 \quad 56$

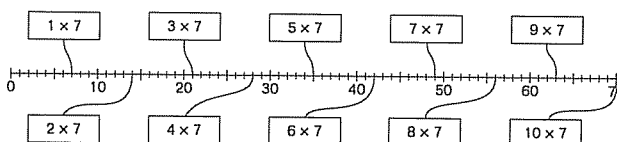
$28 \quad 56 \quad 70 \quad 63$

Werkblad 58**Opgave 1**

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk.

Opgave 2

$7 \cdot 14 \cdot 21 \cdot 28 \cdot 35 \cdot 42 \cdot 49 \cdot 56 \cdot 63 \cdot 70$

Opgave 3**Opgave 4**

$7 \quad 42$

$14 \quad 56$

$28 \quad 21$

$70 \quad 49$

$35 \quad 63$

Werkblad 59**Opgave 1**

4	4	4
4	3	5
4	4	3
4	6	5
6	5	3

Opgave 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60

Opgave 3

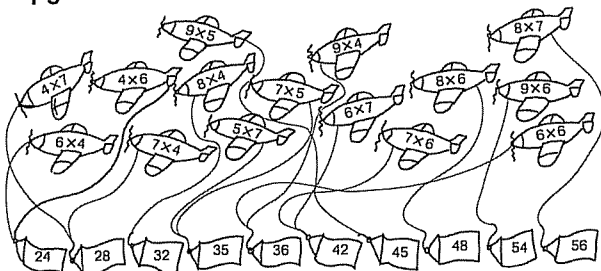
6	12	14
12	24	28
24	48	56
40	60	70
36	54	63
20	30	35
30	36	42
15	18	21
35	42	49

Opgave 4

3×7	5×5	4×7	6×6	8×4
6×7	9×5	7×7	9×6	8×7

Werkblad 60**Opgave 1**

4	5	2
4	4	4
4	5	4
5	4	6
5	6	6

Opgave 2**Opgave 3**

30	40	60	70
15	20	30	35
18	24	36	42
27	36	54	63
6	8	12	14
12	16	24	28
24	32	48	56
21	28	42	49

Werkblad 61**Opgave 1**

$52 - 45$	$50 - 2$	$35 + 10$
$60 - 56$	$90 - 45$	$16 + 13$
$45 - 30$	$20 + 29$	$8 + 80$

Opgave 2

Nog even en je kent alle tafels tot tien.

Opgave 3

3	4	5	7
7	4	6	7
4	7	8	6
6	5	7	7
6	7	8	6

Werkblad 62**Opgave 1**

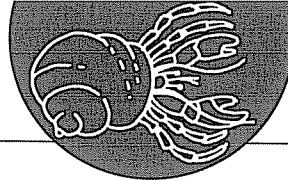
$51 + 42$	$50 - 25$
$60 + 26$	$80 - 12$
$20 + 80$	$30 - 15$
$39 + 43$	$78 - 5$
$69 + 8$	$91 - 87$

Opgave 2

15 euro	30 euro
21 euro	27 euro
12 euro	18 euro
24 euro	9 euro
40 euro	16 euro
20 euro	32 euro
36 euro	12 euro
28 euro	24 euro

Opgave 3

8 broodjes	40 broodjes
16 broodjes	20 broodjes
32 broodjes	24 broodjes
36 broodjes	28 broodjes

60 flessen	30 flessen
54 flessen	36 flessen
12 flessen	42 flessen
24 flessen	48 flessen

21 bloemen	14 bloemen
42 bloemen	28 bloemen
63 bloemen	56 bloemen
35 bloemen	49 bloemen

Werkblad 63**Opgave 1**

Minder dan 50: Meer dan 50:

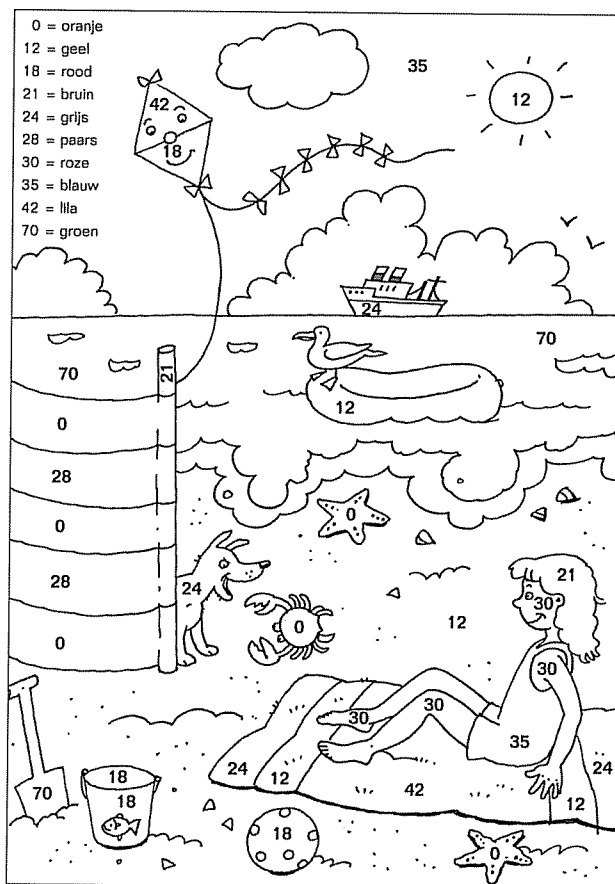
15 + 33	26 + 26
75 - 27	100 - 48
80 - 33	17 + 35
19 + 29	8 + 44
65 - 17	60 - 9
90 - 45	
30 + 18	

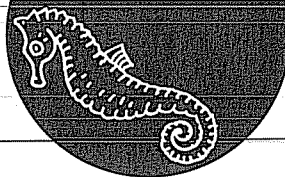
Opgave 2

15	32	15	24
56	21	24	35
12	48	35	30
42	63	18	28
45	40	49	24

Opgave 3

28	18	49	20
42	36	36	27
30	20	40	42
54	56	12	32
35	36	54	42

Werkblad 64**Kleurplaat**

Werkblad 65**Opgave 1**

$$\begin{array}{lll} 1 \times 8 = 8 & 10 \times 8 = 80 & 5 \times 8 = 40 \\ 2 \times 8 = 16 & 4 \times 8 = 32 & 8 \times 8 = 64 \end{array}$$

Opgave 2

$$3 \times 8 = 24 \quad 6 \times 8 = 48 \quad 7 \times 8 = 56$$

Opgave 3

$$5 \times 8 = 40 \quad 9 \times 8 = 72$$

Werkblad 66**Opgave 1**

$$\begin{array}{llll} 40 & 80 & 70 & 90 \\ 38 & 79 & 69 & 87 \\ 37 & 77 & 67 & 86 \end{array}$$

Opgave 2

$$2 \times 8 = 16 \quad 4 \times 8 = 32 \quad 8 \times 8 = 64$$

Opgave 3

$1 \times 8 = 8$	1 doos: 8 stiften
$2 \times 8 = 16$	2 dozen: 16 stiften
$3 \times 8 = 24$	3 dozen: 24 stiften
$4 \times 8 = 32$	4 dozen: 32 stiften
$5 \times 8 = 40$	5 dozen: 40 stiften
$6 \times 8 = 48$	6 dozen: 48 stiften
$7 \times 8 = 56$	7 dozen: 56 stiften
$8 \times 8 = 64$	8 dozen: 64 stiften
$9 \times 8 = 72$	9 dozen: 72 stiften
$10 \times 8 = 80$	10 dozen: 80 stiften

Werkblad 67**Opgave 1**

$$\begin{array}{llll} 30 & 30 & 20 & 30 \\ 32 & 31 & 23 & 31 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 10 & 20 & 30 & 30 \\ 12 & 23 & 31 & 34 \end{array}$$

Opgave 2

$$\begin{array}{l} 2 \times 8 = 16 \\ 4 \times 8 = 32 \\ 5 \times 8 = 40 \\ 6 \times 8 = 48 \\ 7 \times 8 = 56 \end{array}$$

Opgave 3

$$2 \times 8 = 16 \quad 4 \times 8 = 32 \quad 8 \times 8 = 64$$

$$3 \times 8 = 24 \quad 6 \times 8 = 48$$

$$1 \times 8 = 8 \quad 3 \times 8 = 24 \quad 5 \times 8 = 40 \quad 6 \times 8 = 48 \\ 9 \times 8 = 72$$

Opgave 4

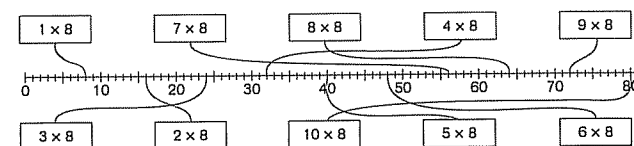
16	80	24	80
32	40	48	72
64	48	40	64
80	56	32	56
72	64	16	48

Werkblad 68**Opgave 1**

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk.

Opgave 2

$$8 \cdot 16 \cdot 24 \cdot 32 \cdot 40 \cdot 48 \cdot 56 \cdot 64 \cdot 72 \cdot 80$$

Opgave 3**Opgave 4**

16	80
24	40
32	48
64	72
8	56